

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Vitalie Luncari,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vitalie Luncari împotriva Comisiei pentru Situații Excepționale cu privire la anularea parțială a actului administrativ normativ,

împotriva încheierii din 9 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 3r-24/25

NR. PIGD 2-24111999-01-3r-24012025)

Legalitatea aplicării termenului special de 72 de ore pentru contestarea actelor administrative normative emise în baza măsurilor excepționale stabilite de Comisia pentru Situații Excepționale și constatarea tardivității acțiunii.

Curtea de Apel Chișinău, jud. G. Mîra, V. Sîrbu, A. Braga,

12 martie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Vitalie Luncari,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 30.10.2024, Vitalie Luncari a depus la Curtea de Apel Chișinău, acțiune în contencios administrativ împotriva Comisiei pentru Situații Excepționale a R. Moldova solicitând: anularea pct. 2.4 din Dispoziția nr. 13 din 31.03.2022, prin care Comisia a stabilit că: „Dispozițiile normative și individuale ale organelor competente în domeniul planificării, organizării și coordonării activității de aplicare a măsurilor impuse de starea de urgență declarată, se contestă direct la Curtea de Apel în circumscripția căruia se află organul al cărui act se contestă, în termen de 72 de ore de la data publicării în MO RM sau din momentul afișării pe pagina web oficială a Guvernului”; anularea pct. 2.4 din Dispoziția nr. 13 din 31.03.2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a R. Moldova, prin care s-a stabilit că: „Hotărârile emise pe marginea contestațiilor prevăzute la pct. 2.4 pot fi atacate conform procedurii prevăzute de Codul administrativ al R. Moldova nr. 116/2018 într-un termen de 72 de ore de la data notificării hotărârii”.

2. Prin încheierea din 9 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Vitalie Luncari împotriva Comisiei pentru Situații Excepționale a R. Moldova privind anularea parțială a actului administrativ normativ, pe motiv că acțiunea a fost promovată în instanța de judecată cu omiterea nejustificată a termenului legal de contestare. S-a comunicat reclamantului că, declararea acțiunii ca inadmisibilă în baza temeiurilor specificate la art. 207 alin. (2) lit. d), exclude posibilitatea adresării repetate în instanță a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune în contencios administrativ.

3. La 20 decembrie 2024, Vitalie Luncari a declarat recurs împotriva încheierii din 9 decembrie 2024, solicitând casarea încheierii, cu remiterea cauzei Curții de Apel pentru judecare în fond. La 11 martie 2025, recurentul a depus cerere de completare a motivelor recursului.

ARGUMENTELE RECURSULUI

4. În motivarea recursului, recurentul a susținut că instanța de fond a aplicat greșit normele privind admisibilitatea acțiunii, reținând tardivitatea acesteia în mod nejustificat.

5. Vitalie Luncari consideră că acțiunea sa nu este supusă unui termen de înaintare, invocând în acest sens art. 209 alin. (3) Cod administrativ, conform căruia acțiunile de control normativ nu sunt supuse unor termene.

6. Prin cererea adițională de recurs, recurentul a invocat suplimentar că termenul de 72 de ore nu este aplicabil pentru contestarea Dispoziției CSE nr. 13/2022, ci doar pentru actele emise în aplicarea sa. Efectele prejudiciabile ale dispoziției CSE s-au produs abia la 03.10.2023, odată cu emiterea de către SIS a unui act administrativ individual împotriva sa. Norma specială a CSE contravine Codului administrativ și Constituției, iar aplicarea sa i-ar fi încălcat dreptul de acces la instanță, garantat de art. 6 CEDO.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

7. Art. 191 alin. (5) lit. b) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.”

8. Art. 241 alin. (1) din Codul administrativ:

„Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.”

9. Art. 242 din Codul administrativ relevă că:

„Recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.”

10. Art. 243 alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Codul administrativ:

„Examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.”

11. Art. 191 alin. (2) din Codul administrativ:

„Curțile de apel soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor administrative normative, care nu se supun controlului de constituționalitate.”

12. Art. 207 alin. (1) - (2) din Codul administrativ:

„Instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs”.

Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeuri de drept sau că între părți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeuri de drept; d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17; f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art.208; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin.(1) și (2) și art.212 alin.(1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.”

13. Art. 209 din Codul administrativ:

„Acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

Pentru acțiunea în realizare, acțiunea în constatare și acțiunea de control normativ nu există termen de înaintare a acțiunii în contencios administrativ.”

14. Art. 12 alin. (1) din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război:

„Starea de urgență, de asediu sau de război se declară prin hotărâre a Parlamentului.”

15. Art. 1, 2, 3 și 4 din Hotărârea Parlamentului nr. 41/2022 privind declararea stării de urgență:

„Se declară stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pentru o perioadă de 60 de zile.

Pe perioada stării de urgență, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova va emite dispoziții în vederea punerii în executare a următoarelor măsuri: 7) stabilirea unui regim special de lucru pentru agenți economici și instituții publice, soluționarea altor chestiuni privind activitatea acestora, necesare desfășurării lucrărilor de salvare-deblocare și a altor lucrări de neamânat;

Dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale sunt obligatorii și executorii pentru conducătorii autorităților administrației publice centrale și locale, ai agenților economici, ai instituțiilor publice, precum și pentru cetățeni și alte persoane aflate pe teritoriul Republicii Moldova.

Dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova intră în vigoare în momentul emiterii.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

16. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată constată că acesta a fost respectat, întrucât încheierea din 9 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentului la 17 decembrie 2024, iar cererea de recurs a fost depusă în termenul de 15 zile prevăzut de art. 242 Cod administrativ.

17. Cu privire la fondul recursului, Completul de judecată reține că, potrivit art. 12 alin. (1) din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, starea de urgență se declară prin hotărâre a Parlamentului, iar pe durata acesteia Comisia pentru Situații Excepționale (CSE) are competența de a emite dispoziții obligatorii și executorii, conform art. 3 și 4 din Hotărârea Parlamentului nr. 41 din 24 februarie 2022.

18. În exercitarea acestei competențe speciale, CSE a emis Dispoziția nr. 13/2022, prin care s-a stabilit un regim derogatoriu de contestare a actelor administrative emise în aplicarea măsurilor de stare de urgență. Astfel, pct. 2.4 din Dispoziția CSE nr. 13/2022 prevede expres că dispozițiile normative și individuale emise de organele competente pot fi contestate în termen de 72 de ore de la publicare.

19. Această normă are caracter obligatoriu, fiind expres prevăzută de actul normativ aplicabil. Prin urmare, instanța de fond a aplicat corect regimul derogatoriu, reținând depășirea termenului de contestare.

20. Competența jurisdicțională a Curții de Apel de a examina astfel de cauze decurge din prevederile exprese ale dispoziției contestate, iar termenul de 72 de ore, fiind unul special și imperativ, nu poate fi extins sau modificat pe cale judiciară.

21. Astfel, Completul de judecată constată că prima instanță a aplicat corect prevederile Codului administrativ, reținând tardivitatea acțiunii.

22. Norma specială prevăzută la pct. 2.4 din Dispoziția CSE nr. 13/2022 a stabilit în mod expres un termen de contestare de 72 de ore de la publicarea actului administrativ. Acest termen nu a fost respectat de către reclamant, care a depus acțiunea după aproximativ doi ani de la data publicării actului contestat.

23. Aplicarea normelor de inadmisibilitate de către prima instanță a fost corectă, deoarece recurentul nu a solicitat repunerea în termen conform procedurii prevăzute de Codul administrativ. Instanța nu poate dispune repunerea în termen din oficiu în lipsa unei justificări întemeiate.

24. Art. 209 alin. (3) din Codul administrativ, invocat de recurent, nu este aplicabil în prezenta speță, întrucât acțiunea formulată nu poate fi încadrată

ca acțiune de control normativ, ci constituie o contestație directă a unui act administrativ normativ, fiind astfel supusă termenului de 72 de ore.

25. Pretinsa încălcare a dreptului de acces la instanță (art. 6 CEDO) nu este incidentă în prezenta speță, întrucât recurentul a avut posibilitatea reală de a contesta actul în termenul legal, iar normele procedurale speciale stabilite în situații excepționale sunt compatibile cu exigențele CEDO.

26. Curtea constată că prima instanță a aplicat corect normele legale în materia termenului de contestare și a reținut în mod justificat tardivitatea acțiunii.

27. Prin urmare, argumentele recurentului privind inaplicabilitatea termenului de 72 de ore sunt nefondate, întrucât termenul de 72 de ore a fost stabilit în mod expres pentru toate actele administrative normative și individuale emise în aplicarea măsurilor impuse de starea de urgență.

28. Pentru aceste motive, recursul declarat de Vitalie Luncari este nefondat și urmează a fi respins.

29. Din aceste considerente, în conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de Vitalie Luncari și menține încheierea din 9 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vitalie Luncari împotriva Comisiei pentru Situații Excepționale cu privire la anularea parțială a actului administrativ normativ.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc